

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

45 НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
ВИКЛАДАЧІВ
АКАДЕМІЇ

*Роль комплексного дипломного
проектування у підвищенні якості
підготовки фахівців*

Електронний збірник тез

ОДЕСА 2014

Тези надані в оригінальній редакції авторів

НТБ ОНАХТ

ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Т.В. Бордун, О.Є. Восцька

Самостійна робота є одним з найважливіших компонентів освітнього процесу, що передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, поза аудиторних занять, без участі викладача, так і під його безпосереднім керівництвом. У контексті сучасної системи навчання самостійна робота домінує серед інших видів навчальної діяльності студентів після практичної підготовки та дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента.

Самостійна робота студентів у ВНЗ включає наступні види діяльності: пошук та вивчення додаткової літератури; конспектування, складання планів, тез; кодування інформації (складання схем, таблиць, графіків); написання рефератів, доповідей, оглядів, звітів; виступ з повідомленнями на семінарських заняттях, конференціях; виконання вправ, розв'язання задач; виконання письмових контрольних, лабораторних робіт; виконання завдань за допомогою ПЕОМ та ін.

Однак репродуктивна самостійна робота не може бути достатньо ефективною під час формування самостійності як професійної якості особистості. Необхідне не лише вміння працювати без сторонньої допомоги, а й здатність розв'язувати цілісні задачі, що містять всі компоненти діяльності людини: 1) усвідомлення і формулювання проблем і завдань; 2) визначення цілей і складання плану вирішення; 3) аналіз, прогнозування і прийняття (вибір) рішення, його практичну реалізацію; 4) контроль і оцінку процесу та результатів діяльності; 5) постановку нових цілей і завдань, спрямованих на подальше вдосконалювання об'єктивного світу й самого себе. Відсутність будь-якого компонента не дозволяє формувати самостійність як особистісну якість майбутнього спеціаліста.

У системі творчого навчального процесу в ВНЗ лекції та інші заняття не дають всіх знань, а викликають потребу в них, не формулюють все у готовому вигляді, а спонукають мислити, шукати докази і підтвердження, формулювати висновки. В лекціях дається перспектива, напрямок, розкривається головне, іноді повніше, ніж передбачено програмою, але обходиться те, що студенту під силу відшукати самому.

Таким чином, для досягнення цілей сучасного суспільства необхідний фахівець, спроможний оперативно приймати нешаблонні рішення, діяти самостійно, творчо. Творчість починається там, де здійснюється самостійний пошук принципів, способів поведінки і дій. Творчість набуває розвитку на основі самостійності особистості і є вищим ступенем її розвитку. У сучасних умовах самостійність стає професійно необхідною якістю особистості будь-якого фахівця. Отже, і підготовка майбутніх фахівців у вищому навчальному закладі має орієнтуватися на формування у студентів цієї якості, а не лише на

репродуктивну виконавську діяльність з оволодіння певною сумою знань і вмінь при становленні їх професійної компетентності.

КОМПЛЕКСНЕ ДИПЛОМНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.Є. Браженко, І.К. Чайка, О.Є. Воєцька

Поліморфна модель вищої технічної освіти студентів, яка розроблена фахівцями ОНАХТ, орієнтована на поліфункціональний характер майбутньої інженерної діяльності. Модель освіти базується на знаннях фундаментальних, загальноосвітніх дисциплін та підвищенні рівня практичної підготовки студентів. Одним із важливих етапів підготовки майбутніх фахівців за розробленою моделлю є дипломне проектування. На цьому етапі майбутній інженер повинен не тільки закріпити набуті теоретичні знання, але й втілити в розробку практичний досвід фахівців найсучасніших харчових і зернопереробних підприємств галузі, та одержати навички практичної роботи з обраної спеціальності. Однією з найбільш ефективних форм дипломного проектування є комплексні дипломні проекти (КДП), в яких наукові дослідження і проектні розробки пов'язані єдиною тематикою. Тематика кожного КДП має загальну ідею, яка обумовлена актуальними проблемами підприємств галузі. На початку роботи над КДП викладачам-керівникам необхідно чітко розмежувати теми індивідуальних проектів кожного виконавця-дипломника в контексті розв'язування загального завдання. Особливістю КДП є необхідність проведення оперативних зібрань всіх учасників, у т.ч. керівників.

На кафедрі технології комбікормів і біопалива протягом 3-х років накопичений значний практичний досвід щодо організації та керівництва комплексним дипломним проектуванням, в якому приймають участь студенти освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавр, спеціаліст, магістр під керівництвом викладачів різних випускових кафедр факультетів академії. Спільно працюючи над розв'язуванням складних інженерних завдань, пов'язаних із застосуванням сучасного технологічного устаткування, новітніх технологій і системи управління, студенти вчаться зіставляти різні думки і застосовувати інноваційні підходи до вирішення технологічних, технічних економічних, соціальних, екологічних проблем, відстоювати власну точку зору та розглядати її як одну із можливих варіантів проектування. Обмінюючись технічною інформацією, студенти розширюють світогляд, коло своїх знань, умінь та навички, ефективніше навчаються та творчо розвиваються. Комплексне дипломне проектування створює атмосферу напруженого інтелектуального пошуку. Елемент змагальності не дає слабшати увазі учасників КДП, дозволяє виразити особисті здібності, бачення проблеми та формувати самостійно технічні пропозиції, рекомендації.

Завдяки стислої сумісної співпраці при виконанні комплексних дипломних проектів як міжкафедральних так і міжфакультетських є можливість випусковим кафедрам різних факультетів обмінюватися сучасними метода-

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ, ЩО МАЮТЬ ВІДХИЛЕННЯ У СТАНІ ЗДОРОВ'Я С.В.Халайджі, В.П.Васильєв	53
РОЛЬ КОМПЛЕКСНОГО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ Л.А.Осипова	54
ВИМОГИ ДО ВИПУСКНИКІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА» У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ О.Я.Хлієва	55
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В.Б.Максимчук, В.В.Шевченко	56
ДО ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВНЗ Т. В. Стрікаленко, М. Л. Орлова, О. В. Ляпіна, О. М. Берегова	57
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ Т. В. Стрікаленко, В. М. Тищенко, Н. В. Скубій	58
ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ-ТЕХНОЛОГІВ Т.М. Афанасьєва	59
ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ О.В. Алексашин, Г.А. Гончарук, А.В. Ульяницький	60
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ХАРЧОВА ХІМІЯ» З УРАХУВАННЯМ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ О.О. Антіпіна	61
КУРСОВИЙ ПРОЕКТ ПО ДЕТАЛЯМ МАШИН – ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ ІНЖЕНЕРІВ Г.А.Аванєсьянц, С.О.Ромашкевич	62
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУВАННЯ Н.Г.Азарова, Л.В.Агунова	63
РОЛЬ ДІЛОВИХ ІГОР В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ Н.Й.Басюркіна	64
ДОСВІД РОБОТИ З ДИПЛОМНИКАМИ ПО СТВОРЕННЮ КОМПЛЕКСНОГО ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ І.С.Бобрікова	65
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ ЩОДО ПРОЕКТУВАННЯ БЕЗПЕЧНИХ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ А.П.Бочковський	66
АСПЕКТАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЇ АНАЛІЗУ НЕБЕЗПЕЧНИХ І ШКІДЛИВИХ ВИРОБНИЧИХ ФАКТОРІВ У ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТАХ СТУДЕНТІВ ОКР «СПЕЦІАЛІСТ» ТА «МАГІСТР» А.П.Бочковський	67
АВТОМАТИЗОВАНІ НАВЧАЛЬНІ СИСТЕМИ В.Г.Бондаренко	68
ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ Т.В.Бордун, О.Є.Воєцька	69
КОМПЛЕКСНЕ ДИПЛОМНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В.Є.Браженко, І.К.Чайка, О.Є.Воєцька	70